

Memo

Van: Vereniging Eigen Huis, Consumentenbond

Datum: 30 september 2022

Vereniging Eigen Huis (VEH) als belangenbehartiger van 800.000 huiseigenaren en de Consumentenbond met ruim 400.000 leden maken graag gebruik van de mogelijkheid te reageren op de internetconsultatie tot wijziging van de Waterschapswet en Waterwet voor versterking toepassing profijtbeginsel bij watersysteemheffing, ruimte voor nieuwe ontwikkelingen en het oplossen van knelpunten (hierna: het wetsvoorstel).

Het doet ons in de eerste plaats deugd dat er opnieuw een poging wordt gedaan om het OESO-rapport¹ onder de aandacht te brengen. VEH heeft in het verleden al aangegeven dat de hoogte van belastingen meer moet worden gebaseerd op het profijtbeginsel en kostenveroorzakingsbeginsel. Daarmee komen de belastingen ook weer meer in de lijn met de trits 'belang-betaling-zeggenschap'. In het bijzonder de verhouding tussen belang en betaling.

In het verlengde hiervan is het een goede zaak dat er aandacht is voor het feit dat de economische waarde van een onroerende zaak niet per definitie de enige maatstaf moet zijn voor de vraag in hoeverre er profijt is van de waterschapsvoorzieningen. In die zin is de geconstateerde continue lastenverschuiving van bedrijven naar woningen een ongewenste ontwikkeling en het is goed dat waterschappen in dit wetsvoorstel de mogelijkheid wordt geboden hierop te kunnen acteren.

Voor VEH en de Consumentenbond is de aangekondigde tariefdifferentiatie gebouwd tussen woningen en niet woningen essentieel in het wetsvoorstel. Door het grote verschil in ontwikkeling van gemiddelde WOZ waarden tussen woningen en niet woningen (bedrijven) is het deel van de watersysteemheffing, dat door huishoudens wordt opgebracht, de laatste jaren fors toegenomen. Tariefdifferentiatie is noodzakelijk voor een eerlijke verdeling van de lasten. Voor VEH en de Consumentenbond zijn de aangekondigde maatregelen een totaal pakket. De steun van VEH en de Consumentenbond vervalt als om wat voor reden dan ook de voorgestelde tariefdifferentiatie komt te vervallen.

Met betrekking tot de aangekondigde tariefdifferentiatie gebouwd hebben wij wel de nodige opmerkingen. In tegenstelling tot artikel 220f van de Gemeentewet is de mogelijkheid tot tariefdifferentiatie in het wetsvoorstel facultatief. Dit brengt het gevaar met zich mee dat waterschappen de tariefdifferentiatie niet invoeren of het ene jaar wel en het andere jaar niet. VEH en de Consumentenbond vinden dat ongewenst. Hierdoor ontstaan verschillen tussen waterschappen en bovendien bestaat het gevaar dat waterschappen hiervan afzien, bijvoorbeeld door politieke druk of vanwege de verwachte vergroting van de administratieve lasten. Zoals uit het wetsvoorstel blijkt,

¹ OESO (2014) "Water Governance in The Netherlands: Fit for the future?"

Memo

Datum: 30 september 2019

zijn deze administratieve lasten overigens gering omdat alle gegevens al beschikbaar zijn via de gemeenten.

Ook zijn huiseigenaren er niet mee gediend wanneer het opslagpercentage voor gebouwd bedrijven kan worden verlaagd. Op die manier hebben huiseigenaren geen enkele zekerheid over een gematigde tariefontwikkeling. Het zou beter zijn het in het wetsvoorstel genoemde maximale opslagpercentage te fixeren.

Tenslotte vinden VEH en de Consumentenbond het ongewenst dat de mogelijkheid tot tariefdifferentiatie geen rekening houdt met de enorme verschillen in waardeontwikkeling tussen woningen en niet-woningen in de afgelopen jaren². Hierdoor wordt de in de jaren steeds meer scheef gegroeide verhouding van het bedrag dat aan watersysteemheffing is betaald tussen huiseigenaren en bedrijfseigenaren niet rechtgetrokken. Daardoor blijven huiseigenaren tot in lengte van jaren teveel watersysteemheffing gebouwd betalen en komt één van de belangrijkste doelstellingen van dit wetsvoorstel onvoldoende van de grond.

De vereniging ziet nog enkele onderdelen in het voorstel die tot lastenverschuivingen kunnen leiden. Gezien de huidige situatie waarin huishoudens al ruim 80% van de watersysteemheffing betaalt, vindt de vereniging het onacceptabel als de uitwerking van deze onderdelen een verdere lasten stijging voor huishoudens betekent.

² Pagina 7 Memorie van Toelichting bij het Wetsvoorstel